HORTEN
KOMMUNE

Vår ref. 20/11171
20/963 - 3 / FA-G90, TI-&13

Saksbehandler:
Evensen, Stein

Utvalg	Dato	Saksnummer
Eldrerådet	14.04.2020	007/20
Råd for personer med funksjonsnedsettelse	14.04.2020	011/20
Hovedutvalg for helse, omsorg og sosial	20.04.2020	014/20
Kommunestyret	06.05.2020	032/20

Horten kommunes uttalelse om Holmestrand kommunes helseforetakstilhørighet

Vedlegg:

Dok.dato	Dok.ID	Tittel
13.03.2020	1038445	Rapport-Nye Holmestrand kommune HF-tilhørighet
27.04.2020	1049245	Fremtidig helseforetakstilhørlighet Holmestrand kommune - høringsuttalelse om sykehustilhørighet - Holmestrand kommune
27.04.2020	1049244	Høringsuttalelse om sykehustilhørighet - Holmestrand kommune

Administrasjonens forslag
Horten kommunes høringsuttalelse til rapport om «Helseforetakstilhørighet for nye Holmestrand kommune» godkjennes og oversendes til Helse Sør-Øst RHF.

06.05.2020 Kommunestyret

KOM-032/20 Vedtak:

Delt løsning hvor det geografiske området tidligere Holmestrand kommune beholder hele foretakstilhørighet til Sykehuset i. Vestfold HF og det geografiske området tidligere Sande kommune beholder helseforetakstilhørighet til Vestre Viken HF, i tråd med hva et enstemmig Holmestrand kommunestyret ønsker.

Møtebehandling:

Fra FRP, KRF, H, AP, SP, SV, V, MDG, foreslått av Hauan, Anne Grethe, FRP

Fremmer alternativ 3:
Delt løsning hvor det geografiske området tidligere Holmestrand kommune beholder hele foretakstilhørighet til Sykehuset i. Vestfold HF og det geografiske området tidligere Sande kommune beholder helseforetakstilhørighet til Vestre Viken HF, i tråd med hva et enstemmig Holmestrand kommunestyret ønsker.

Votering:
Hauans fellesforslag vedtatt med 38 mot 3 stemmer avgitt for administrasjonens forslag.

20.04.2020 Hovedutvalg for helse, omsorg og sosial

HHOS-014/20 Vedtak:

Horten kommunes høringsuttalelse til rapport om «Helseforetakstilhørighet for nye Holmestrand kommune» godkjennes og oversendes til Helse Sør-Øst RHF.

Møtebehandling:
Sak 014/20, foreslått av Hauan, Anne Grethe, FRP

Horten FrP foreslår administrasjonens alternativ 3.

Votering:
Administrasjonens forslag vedtatt med 8 mot 1 stemme avgitt for forslaget fra Hauan (FRP).

14.04.2020 Råd for personer med funksjonsnedsettelse

RFF-011/20 Vedtak:

Horten kommunes høringsuttalelse til rapport om «Helseforetakstilhørighet for nye Holmestrand kommune» godkjennes og oversendes til Helse Sør-Øst RHF.

Møtebehandling:
Sak 11, foreslått av Vicanek, Lillian, ORG

Rådet støtter administrasjonens forslag til høringsuttalelse og mener at alternativ 1 vil gi et større befolkningsgrunnlag og økte midler, og gjøre sykehuset mer attraktivt for nye spesialister.

Lisbeth Stokkenes foreslo administrasjonens alternativ 3.

Votering:
Administrasjonens forslag vedtatt med 5 mot 1 stemme som ble avgitt for alternativ 3.

14.04.2020 Eldrerådet

ELD-007/20 Vedtak:

Møtebehandling:

Saken ble ikke behandlet.

SAKSOPPLYSNINGER

Bakgrunn (hvorfor kommer saken opp)
Helse Sør-Øst RHF har sendt rapporten «Helseforetakstilhørighet for nye Holmestrand kommune» på høring med høringsfrist 10. mai 2020. Saken omhandler Horten kommunes forslag til høringsuttalelse.

Faktiske forhold (hva har skjedd i saken)
Kommunene i tidligere Vestfold fylke har et samarbeid på helseområdet. Utkast til høringsuttalelse er utarbeidet av Tønsberg kommune, og er tilpasset Horten kommune. Tilpasning handler om at Tønsberg kommune i større grad beskriver forhold relatert til Sykehuset i Vestfold som arbeidsplass og forholdet til Tønsberg legevakt.

Fakta:
Sande og Holmestrand kommuner ble slått sammen til nye Holmestrand kommune 1.1.2020. Sande kommune har tilhørt opptaksområde til Vestre Viken HF (Drammen sykehus). Holmestrand kommune har tilhørt opptaksområdet til Sykehuset i Vestfold HF. Denne ordningen er beholdt som en midlertidig løsning i 2020, inntil Helse Sør-Øst RHF har besluttet en endelig løsning.

Høringsrapporten fra Helse Sør-Øst beskriver dagens situasjon og konsekvensene av:

Alternativ 1: Hele Holmestrand kommune får helseforetakstilhørighet til Sykehuset i Vestfold.

Alternativ 2: Hele Holmestrand kommune får helseforetakstilhørighet til Vestre Viken HF.

Alternativ 1 innebærer at Sykehuset i Vestfold får økt sitt spesialisthelsetjeneste ansvar med ca. 10 000 personer fra tidligere Sande kommune.

Alternativ 2 reduserer spesialisthelsetjenesteansvaret for Sykehuset i Vestfold tilsvarende med ca. 14

400 personer fra tidligere Holmestrand kommune.

Rapporten har ikke tatt stilling til hvilken tilhørighet som er best, men gir i rapportens kapittel 5 Oppsummering en vurdering av de to alternativene. Det tredje alternativet med en delt løsning for Holmestrand kommune hvor dagens helseforetakstilhørighet opprettholdes for de geografiske områdene tidligere Holmestrand (inklusive Hof) og tidligere Sande, er i rapporten begrunnet som krevende og ikke i tråd med nasjonale føringer.

Helseforetakstilhørighet vil i utgangspunktet styre akutte innleggelser for innbyggerne i opptaksområdet. For planlagte innleggelser, poliklinisk behandling og dagbehandling, gjelder ordningen med fritt behandlingsvalg.

Oppsummering av høringsrapporten fra Helse Sør-Øst HF:
Rapporten har lagt vekt på at det i Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023 (Meld.St.7(2019-2020)) beskrives et styrt samarbeid mellom kommuner og helseforetak i form av nye helsefellesskap.
Begge helseforetakene er store i norsk målestokk. Det er ikke ulikheter i tjenestetilbudet eller kvaliteten som tilsier at tilknytning til det ene helseforetaket er bedre enn det andre.
I følge analyse fra Transportøkonomisk institutt er reisetid gjennomsnittlig 8 minutter lengre for innbyggere i tidligere Sande kommune hvis de skal til Tønsberg. Tilsvarende er det gjennomsnittlig 2 minutter lengre for hoveddelen av innbyggere i tidligere Holmestrand å reise til Drammen sykehus. Analysen viser at endringene i reisetid er små og at tilgjengeligheten er god for alternativene.
Alternativ 1 vil øke befolkningsgrunnlaget til Sykehuset i Vestfold HF med 4 %. For Vestre Viken HF vil det reduseres med 2 % , og de vil bruke 2 til 3 år for å få samme nivå.
Alternativ 2 vil redusere befolkningsgrunnlaget til Sykehuset i Vestfold HF med 6 %, som vil bruke ca. 8 år for å få samme nivå. For Vestre Viken HF vil befolkningsgrunnlaget økes med 3 %.
Rapporten legger vekt på at Holmestrand kommune er del av fylket Vestfold og Telemark, og at kommunen har flere kommunesamarbeidsområder som barnevernsvakt, overgrepsmottak, brann- og redningstjeneste, miljørettet helsevern og krisesentertilbud.
Rapporten sier at den umiddelbare konsekvensen for Sykehuset i Vestfold HF vil være større hvis Holmestrand knyttes til Vestre Viken HF, enn den vil være for Vestre Viken HF hvis Holmestrand knyttes til Sykehuset i Vestfold HF. Årsaken er at tidligere Holmestrand kommune har flere innbyggere enn tidligere Sande kommune, og at befolkningsveksten er større i Vestre Viken HF sitt opptaksområde enn for opptaksområdet til Sykehuset i Vestfold HF.
Alternativ 2 kan innebære at Sykehuset i Vestfold HF må redusere kapasitet og arealbruk.

Lover og forskrifter
Pasient- og brukerrettighetsloven
Helse- og omsorgstjenesteloven med forskrifter
Spesialisthelsetjenesteloven med forskrifter
Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023 - Meld. St. 7 (2019-2020)

Vurderinger
Horten kommunes høringsuttalelse til rapport fra Helse Sør-Øst HF om Holmestrand kommunes framtidige helseforetakstilhørighet:

Horten kommune har stor egeninteresse i Holmestrand kommunes helseforetakstilknytning, og vil

benytte rapportens betegnelser samt et tredje alternativ:

Alternativ 1: Hele Holmestrand kommune får helseforetakstilhørighet til Sykehuset i Vestfold

Alternativ 2: Hele Holmestrand kommune får helseforetakstilhørighet til Vestre Viken HF

Alternativ 3: Delt løsning hvor det geografiske området tidligere Holmestrand kommune beholder heleforetakstilhørighet til Sykehuset i Vestfold HF og det geografiske området tidligere Sande kommune beholder helseforetakstilhørighet til Vestre Viken HF

Horten kommune mener at rapporten fra Helse Sør-Øst er mangelfull når det gjelder redegjøring av konsekvensene for helseforetakene i forhold til basisinntekt og aktivitetsinntekt, opprettholdelse av arbeidsplasser og helsetilbudet. Kommunen må derfor basere noen av uttalelsene på en antakelse i forhold til de opplysninger som rapporten gir.

Basert på informasjon fra Sykehuset i Vestfold HF vil en reduksjon i summen av basisinntekt og aktivitetsinntekt kunne bli i størrelsesorden 150 til 200 millioner kroner.

Rapporten fra Helse Sør-Øst mangler også å se konsekvenser i perspektivet fra kommunene og deres innbyggere. Horten kommune mener at helseforetakstilknytningen har selvstendig betydning for kommunene og innbyggerne i opptaksområdet, og at dette må tillegges stor vekt i vurderingen av Holmestrand kommunes helseforetakstilknytning.

Horten kommune mener at Alternativ 1 Sykehuset i Vestfold HF fremstår som den riktigste helseforetakstilknytningen og den løsningen som har færrest konsekvenser. Bakgrunnstallene i rapporten til Helse Sør-Øst viser at Alternativ 1 er den mest samfunnsøkonomiske løsningen.

Sykehuset i Vestfold HF er en av de største arbeidsgiverne i Tønsberg med i ca. 4 100 årsverk og 5 300 ansatte. Ansatte ved helseforetaket er bosatt i både Tønsberg og de fleste kommunene i distriktet. Et antall innbyggere i Horten har sin arbeidsplass på sykehuset i Vestfold.

Horten kommune legger vekt på at det for Sykehuset i Vestfold HF vil ta 8 år fra 2020 til opptaksområdet har samme befolkningsgrunnlag som idag, hvis Alternativ 2 Vestre Viken HF velges. Tilsvarende vil det for Vestre Viken HF ta 2 til 3 år å få samme befolkningsgrunnlag, hvis Alternativ 1 velges.

Rapporten viser at opptaksområdet til Sykehuset i Vestfold HF øker med 4 % ved valg av Alternativ 1, samtidig som befolkningsgrunnlaget i Vestre Viken HF reduseres med 2 %. Alternativ 2 vil redusere opptaksområdet til Sykehuset i Vestfold HF med 6 %, samtidig som opptaksområdet i Vestre Viken HF øker med 3 %. Horten kommune legger vekt på at Alternativ 1 gir en dobbelt så stor prosentvis økning av befolkningsgrunnlag for Sykehuset i Vestfold HF, enn Alternativ 2 gir for Vestre Viken HF.

Tidligere Holmestrands befolkning utgjør en større andel av det totale befolkningsgrunnlaget i opptaksområdet til Sykehuset i Vestfold, enn Sandes befolkning utgjør i Vestre Viken. Følgekonsekvensene vil dermed også ha en større virkning for Tønsbergregionen enn for Drammensregionen, som har et totalt større befolkningsgrunnlag og arbeidsmarked.

Med hensyn til opprettholdelse av arbeidsplasser fremstår Alternativ 1 som den beste samfunnsøkonomiske løsningen. Inntektsbortfallet som er forventet med Alternativ 2, kan innebære en reduksjon av 150 – 200 årsverk ved Sykehuset i Vestfold HF. Følgene av en reduksjon av ansatte ved Sykehuset i Vestfold HF og effekten av færre arbeidsplasser i Vestfold vil ha stor innvirkning for innbyggerne og næringslivet i både egen kommune og kommunene i distriktet, langt utover det som

gjelder den enkelte arbeidstaker.

Horten kommune mener at dagens spesialisthelsetilbud ved Sykehuset i Vestfold HF må opprettholdes. Alternativ 1 gir grunnlag for å opprettholde og eventuelt å øke kapasitet og helsetilbud, noe som igjen bidrar til å beholde den helsefaglige kompetansen og fagmiljøene ved helseforetaket.

Horten kommune legger vekt på at videreføring av tidligere geografiske løsninger på tvers av de nye kommune- og regionsgrensene ikke er i tråd med kommunereformens formål med større kommuner, mer robuste fagmiljøer og bedre faglige tilbud til innbyggerne. Holmestrand kommune er del av nye Vestfold og Telemark fylke, og med en helseforetakstilhørighet til Sykehuset i Vestfold HF vil Holmestrand være med i regionen på lik linje med alle andre kommunene.

Horten kommune legger vekt på at det er ubetydelig forskjell i reiseavstand og reisetid for befolkningen i Sande ved å reise til Sykehuset i Vestfold, i forhold til å reise til Drammen sykehus. I tillegg gir fritt sykehusvalg mulighet til å velge sykehus med unntak av akutte innleggelser.

Dersom Alternativ 1 Sykehuset i Vestfold HF ikke skulle bli løsningen for hele Holmestrand kommune, mener Horten kommune at dagens delte løsning gjennom Alternativ 3 skal opprettholdes. En delt løsning er ikke optimal, men Alternativ 3 har ikke de store negative konsekvensene for kommunene i distriktet som Alternativ 2 innebærer. Alternativ 1 er begrunnet over med flest positive virkninger for helseforetaket og kommunene i distriktet. Alternativ 3 fremstår likevel som en bedre løsning enn Alternativ 2, siden det ikke vil innebære noen endring for helseforetaket og kommunene som allerede har erfaring med og vant til å håndtere den delte løsningen.

Horten kommune er ikke uenig i rapportens vurderinger om helseforetakstilhørighetens betydning for samarbeid og samhandling mellom kommunenes helse- og omsorgstjenester og spesialisthelsetjenesten om planlegging og utvikling av et helhetlig helsetilbud. Horten kommune mener likevel at dette har mindre betydning enn de forhold som over er begrunnet over i høringsuttalelsen i forhold til opprettholdelse av helsetilbud, arbeidsplasser, fagmiljøer osv.

Oppsummert vil Horten kommune fremheve Alternativ 1 Sykehuset i Vestfold HF som den samfunnsøkonomiske og helsetilbudsmessige beste løsning for distriktets kommuner, innbyggerne og helseforetaket. Som en dårligere løsning, men likevel akseptabel er den delte løsningen Alternativ 3 med helseforetakstilhørighet etter de gamle geografiske områdene i Holmestrand og Sande kommuner.

Horten kommune mener at rapporten og de forhold som er berørt over, viser at Alternativ 2 Vestre Viken HF er den minst aktuelle løsningen. Alternativ 2 har større negative konsekvenser for kommunene i distriktet, for innbyggerne og Sykehuset i Vestfold HF, enn fordelene den har for opptaksområdet til Vestre Viken HF.

Økonomiske konsekvenser
Helseforetakstilhørighet vil i utgangspunktet ikke ha økonomiske konsekvenser for Horten kommune

Miljø- og folkehelsekonsekvenser
Helseforetakstilhørighet for Holmestrand kommune vil ikke ha miljø- eller folkehelsekonsekvensder for innbyggerne i Horten kommune.

Konklusjoner/anbefaling
Horten kommunes høringsuttalelse til rapport om «Helseforetakstilhørighet for nye Holmestrand kommune» godkjennes og oversendes til Helse Sør-Øst RHF.